

روژاوا (کردستان سوریه) در خطر است به حمایت از مردم کرد روژاوا برخیزیم!

بهرام رحمانی

bahram.rehman@gmail.com

رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه، امروز جمعه ۲۰ سپتامبر ۲۰۲۴، در گفت‌وگو با خبرنگاران در بازگشت از نشست قاهره، باز هم به جنگ‌طلبی و دشمنی و خصومت خود با مردم کرد، تاکید کرد: «باید داعش، حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) و گروه‌های وابسته به آن‌ها که سوریه را تهدید می‌کنند، از بین بروند.»

در همین حال نگرانی‌ها در مورد حمله احتمالی ترکیه به شهر مرزی کوبانی (که به‌عنوان عین‌العرب نیز شناخته می‌شود) در حدود ۵۰ کیلومتری شمال شرقی منبج افزایش یافته است.

به این ترتیب، روژاوا (کردستان سوریه) در خطر است و اکنون از هر طرف در محاصره شدید قرار گرفته است. بنابراین، حمایت از مردم روژاوا و خودمدیریتی دموکراتیک و شورایی آن، حمایت از آزادی، صلح و حق تعیین سرنوشت مردم کرد سوریه و وظیفه آگاهانه همه جنبش‌های اجتماعی، ضدجنگ، نیروهای آزادی‌خواه، چپ و کمونیست از هر طریق ممکن است. این حمایت، اکنون ضروری است چرا که شاید فردا دیر شده باشد!

فرماندهی نیروهای سوریه دموکراتیک، پنج‌شنبه ۱۹ دسامبر ۲۰۲۴، اعلام کرد که با وجود تلاش برای گفت‌وگو و توقف جنگ، دولت ترکیه بر حملات اصرار دارد و در حال ارسال و استقرار تانک و خودروهای زرهی در مرز روژاوا است و گفت: «جنگ کوبانی، جنگ پیروزی بزرگ خواهد بود.» (مراجعه کنید به بیانیه ضمیمه در پایان همین مطلب)

روزنامه‌نگاران مطبوعات آزاد، جیهان بیلگین و ناظم داستان بر اثر حمله پهپادهای مسلح ترکیه در میان سد تشرین و شهرک سَرین به قتل رسیدند و راننده خودرو، عزیز حَج بوزان نیز مجروح شده است.

روزنامه‌نگاران مطبوعات آزاد، جیهان بیلگین و ناظم داستان از روز ۸ دسامبر ۲۰۲۴ تاکنون حملات ترکیه و گروه‌های تبه‌کاری علیه سد تشرین و پل قره‌قوزاق و مقاومت علیه آن حملات را دنبال کرده و خبررسانی می‌کردند.

مردم روژاوا، از هر طریق ممکن در تلاشند تا از دستاوردهای انقلاب خود دفاع کنند از جمله: تحصن در مرز قامشلو-نصیبین که در اعتراض به حملات اشغالگرانه دولت ترکیه و تبه‌کاران موسوم به ارتش ملی سوریه (SNA) به مناطق شمال و شرق سوریه آغاز شده است، در روز هفتم هم‌چنان ادامه دارد. صدها تن از شهروندان برای مطالبه پایان یافتن حملات و به رسمیت شناخته شدن کیان سیاسی خودمدیریتی شمال و شرق سوریه، از ساعات اولیه صبح امروز در محل انجام تحصن گردهم آمده و شعار «زنده‌باد مقاومت روژاوا» سردادند. تحصن‌کنندگان پیایی شعار سرداده و سرودهای مقاومت را هم‌خوانی کردند. ده‌ها تن از هنرمندان از شهرهای مریدین، آمد، الح، وان و دیگر مناطق، حمایت‌شان را از این تحصن اعلام کردند.

تصویری از تحصن در مرز قامشلو-نصیبین

سؤال این است که آیا کاری که داعش نتوانست در کوبانی به پایان برساند این بار ارتش ترکیه قصد دارد به انجام برساند؟ اما روشن است که شکست داعش در کوبانی، سرآغازی برای سرنگونی آن است دور از انتظار نیست که دولت رجب طیب اردوغان نیز همان مسیر شکستی را تجربه کند که البغدادی رهبر داعش و خلافت اسلامی او تجربه کرد.

اکنون سوریه به جولانگاه حکومت‌های اسرائیل و ترکیه تبدیل شده است. ارتش اسرائیل نه تنها باز هم بخش‌هایی از دامنه ارتفاعات جولان را اشغال کرده بلکه تانک‌هایش در ۲۵ کیلومتری دمشق سنگر گرفته‌اند و هواپیماهایش تمامی زیرساخت‌های نظامی زمینی، هوایی و دریایی را نابود کرده و تمام فضای سوریه را در اختیار گرفته است.

ترکیه با این فرض که از گروه هیات تحریر شام (HTS) محافظت و آن را آماده کرده است، در تلاش است تا بیش از هر کس دیگری در سوریه جای بگیرد. در حالی که دولت و ارتش و نهادهای امنیتی ترکیه نیروهای HTS به سمت دمشق هدایت می‌کردند، نیروهای به اصطلاح ارتش ملی سوریه (SNA) ارتش آزاد سوریه را راهی مناطقی از کردستان مانند تل‌رفعت و شهباء کرد. همین نشان می‌دهد که یکی از اولویت‌های مهم دولت ترکیه، کوچاندن مردم کرد این مناطق بود. اما ترکیه به این هم بسنده نکرد و تبه‌کارانش به منیج حمله کردند. این نیز کافی نبود و به سد تشرين و پل قره‌قوزاق حمله کردند. اردغان با افکار پوسیده عثمانی‌گری و سلطانی، در تلاش است تا حداقل امکان کردها را سرکوب کند و فروپاشی مناطق خودمدریتی را فراهم سازد. دولت ترکیه سعی می‌کند اعراب را در رقه و مناطق دیگر تحریک کند و اغتشاشات و خراب‌کاری ایجاد نماید. شاید هم در تلاشند اسرای داعش را آزاد کنند و...

در خبرها آمده است که دولت ترکیه علاوه بر این که گروه‌های مورد حمایت سوریه‌ای خود را به جان مردم روژآوا انداخته و زیرساخت‌های روژآوا را نیز زیر بمباران‌های هوایی قرار داده است اکنون ارتش مجهز به توپ و تانک خود را در مرزهای روژآوا به حال آماده‌باش درآورده است و احتمالاً قصد دارد حمله زمینی خود به روژآوا را نیز آغاز کند.

از سوی دیگر، شش تن از اعضای تبه‌کاران داعش که تحت حمایت و پشتیبانی اردوغان هستند، روز ۲۸ ژوئن ۲۰۱۶، در فرودگاه آتاترک حمله‌ای تروریستی انجام داده و ۴۵ نفر را به قتل رساندند. شش نفری که این حمله را انجام داده بودند، از سوی دادگاه ترکیه آزاد شدند.

بر اساس خبر منتشر شده توسط خبرگزاری Now Haber، شش عضو داعش که هرکدام به ۴۶ بار مجازات حبس ابد محکوم شده بودند، روز ۱۲ دسامبر ۲۰۲۴ با حکم شعبه سوم کیفری دادگاه عالی، به بهانه «بروز اشتباه در تشدید حکم بدون وجود ادله کافی به جای صدور مجازات بر اساس عدالت»، آزاد شدند.

تصویر بلال اردوغان، پسر رجب طیب اردوغان با داعشی‌ها

فدراسیون حقوق بشر سوریه و ۹۸ نهاد و سازمان حقوق بشر سوریه حملات و جنایات دولت ترکیه علیه غیرنظامیان در شمال و شرق سوریه را محکوم کردند.

در این بیانیه هشدار داده شده است که این حملات منجر به بازگشت تبه‌کاران داعش خواهد شد.

در این بیانیه خواسته‌های زیر از نهادها و سازمان‌های بین‌المللی مطرح شده است:

- تمام اقدامات خشونت‌آمیز و قتل‌عام در سوریه و مناطق کردها باید متوقف شود.
- نیروهای ترکیه و گروه‌های مسلح وابسته به آن باید بدون قید و شرط از تمام مناطق سوریه عقب‌نشینی کنند.
- وضعیت افراد ربوده شده توسط دولت ترکیه و گروه‌های وابسته به آن باید مشخص شود و بلافاصله آزاد شوند.
- سیاست‌های مهاجرت اجباری و تغییر جمعیتی باید متوقف شود.
- ضروری است که مسئله کرد به شیوه‌ای عادلانه و دموکراتیک در چارچوب قانون اساسی سوریه حل شود.
- فرهنگ شهروندی، توافق و صلح داخلی باید به عنوان تضمینی برای وحدت جامعه سوریه توسعه یابد.

کردهای سوریه پس از آغاز اعتراضات سال ۲۰۲۲ در فضای بهار عربی، همواره سیاست «نه با اسد، نه با اپوزیسیون، پیش به سوی تاسیس کنفدرالیسم دموکراتیک» را اتخاذ کردند.

سیستم مدیریتی یا اداره «روژاوا» شورایی است. یک زن و یک مرد رهبری مشترک هر نهاد مدنی و امنیتی را به عهده دارند. زنان نیمی از جامعه محسوب می‌شوند و مادر و مدیر هم هستند. نیروهای روژاوا بیش از ۱۱ هزار نفر در جنگ با داعش جان‌باخته دارند که در میان جان‌باختگان جنگ با داعش و نیروهای احت حمایت ترکیه، عکس هزاران زن بر سنگ قبرها دیده می‌شود.

در «روژاوا» چند همسری و ازدواج اجباری دختران ممنوع شد. متخلفان جرمه می‌شوند. همه شهروندان چه زن و چه مرد و چه کرد و عرب و مسیحی و مسلمان در همه امور اداره جامعه دخالت مستقیم دارند و همه در جهت گسترش و تعمیق آزادی و برابری و دموکراسی مستقیم و شورایی تلاش می‌کنند. سرکوب مردم کرد نه تنها در ترکیه، بلکه در منطقه نیز به یکی از سیاست‌های تجاوزکارانه و فاشیستی دولت ترکیه تبدیل شده است.

محمد جولانی و رجب طیب اردوغان

پس از سرنگونی حکومت سوریه و قدرت‌گیری گروه هیات تحریر شام به فرماندهی محمد جولانی، اکنون کانون حملات مشترک ترکیه و گروه هیات تحریر شام به کردهاست که از طریق حملات پهلپادی ترکیه و حملات زمینی گروهی به نام «ارتش آزاد سوریه» تحت حمایت ترکیه انجام می‌شود، شهر منبج در غرب رود فرات است. با شدت گرفتن احتمال عملیات گسترده ارتش آزاد سوریه تحت حمایت ترکیه و گروه هیئت تحریرالشام که اکنون دمشق را در اختیار دارد، به مناطق تحت کنترل کردهای سوریه، شدیدتر شده است.

در خبرهای کردستان آمده است که میت(سازمان استخباراتی ترکیه)، پاراستن(سازمان استخباراتی پدک) و جبهه ملی کوردستان سوریه(ENKS) در ۱۴ دسامبر در شهر هولیر در باشور کوردستان نشست مشترک برگزار کردند. بر اساس گزارش‌ها، این دیدار ۳ ساعت به طول انجامید. گفته می‌شود در این نشست تصمیم گرفته شد که ENKS به ائتلاف کردها در روژاوا نپیوندد. پس از این تصمیم، سخنان مدیران ENKS علیه اتحادیه کردها افزایش یافت.

خاطرنشان شد که بارزانی حزب دمکرات کردستان(پدک) و دولت ترکیه توافق کرده‌اند و ENKS بر اساس این تصمیم عمل می‌کند.

مرحاف ابوقصری، فرمانده نظامی هیات تحریر الشام که به ابوحسن الحماوی معروف است، روز سه‌شنبه ۱۷ دسامبر، اعلام کرد مناطق تحت کنترل نیروهای دموکراتیک سوریه به رهبری کردها در شمال شرق کشور، در اداره جدید سوریه گنجانده خواهد شد. او با تأکید بر رد هرگونه فدرالیسم گفت: «مردم کرد بخشی از مردم سوریه هستند ... مشکل در رهبری نیروهای سوریه دموکراتیک است. ما به‌طور خلاصه می‌گوییم: سوریه تجزیه نخواهد شد و هیچ فدراسیونی در آن وجود نخواهد داشت. پس از سرنگونی بشار اسد، رئیس‌جمهور پیشین، این موضوع عملی خواهد شد.»

به گزارش شرق اوسط، او در مصاحبه‌ای با خبرگزاری فرانسه در شهر لاذقیه توضیح داد که گام بعدی پس از سرنگونی بشار اسد، ساختن یک نهاد نظامی مشترک است که شامل تمامی جناح‌های مخالف سوریه شود.

ابوقصری در این زمینه افزود: «در هر کشوری، تمامی واحدهای نظامی باید در یک نهاد نظامی مرکزی جمع شوند.»

در همین حال خبرهایی به گوش می‌رسد که از خارج‌شدن تحریرالشام از فهرست گروه‌های تروریستی حکایت دارد. در این باره واشنگتن‌پست به نقل از یک مقام آمریکایی نوشت که احتمال حذف «هیئت تحریرالشام» از فهرست تروریستی به منظور تعامل با آن برای تضمین ثبات در سوریه وجود دارد، چراکه به گفته این مقام آمریکایی، «اجازه هیات تحریرالشام به نخست‌وزیر اسد برای اداره یک دولت موقت به کاهش هرج‌ومرج کمک کرده است.» این مقام افزود «حفظ نهادهای دولتی از جمله ارتش از سوی هیات تحریرالشام، روند انتقال را تسهیل خواهد کرد.» این مقام آمریکایی بیان کرد «اعتزافی به وجود مشکل در مبارزه با تروریسم در تعامل با هیئت تحریرالشام وجود دارد.» پت مک‌فادن، وزیر دولت بریتانیا، هم اعلام کرد که بریتانیا ممکن است حذف هیات تحریرالشام از فهرست تروریستی را بررسی کند. او افزود «حذف هیات تحریرالشام از فهرست تروریستی به چگونگی تحولات بستگی خواهد داشت.» مک‌فادن اضافه کرد «ارتباط با رهبران مخالفان در سوریه، کلید ثبات روابط و اجتناب از تنش‌های بیش‌تر منطقه‌ای است.»

دولت‌ها و ناسیونالیست‌های جمهوری ترکیه، تاریخاً علیه مردم کرد بودند و تا دهه‌های اخیر، حتی موجودیت مردم کرد در ترکیه را انکار می‌شد و به آن‌ها (ترک‌های کوهستانی) می‌نامیدند. اما از بیش از دو دهه پیش که رجب طیب اردوغان و حزب اسلامی او «عدالت و توسعه» به قدرت رسید نخست سعی کردند با همسایه‌های خود دوستانه رفتار کنند و حتی تلاش زیادی به خرج دادند تا آرای مردم کرد را به حزب خود جلب کنند. دولت ترکیه، حتی مذاکراتی را با عبدالله اوجلان رهبر زندانی حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) آغاز کرد و رجب طیب اردوغان و دولت او، بر این تصور خام بودند که اوجلان در زندان با آن‌ها کنار خواهد آمد. اما زمانی که دیدند اوجلان زیر بار زور نمی‌رود و همچنان بر آزادی‌های سیاسی در ترکیه و حق تعیین سرنوشت مردم کرد اصرار می‌ورزد نه تنها مذاکرات خود را قطع کردند بلکه تمام ملاقات‌های اوجلان را نیز قطع کردند تا او را هرچه بیش‌تر ایزوله و شکنجه کنند. رهبران حزب دموکراتیک خلق‌ها که در دوران مذاکره دولت با عبدالله اوجلان تاسیس شد و به سرعت رشد کرد به‌طوری که وارد پارلمان ترکیه شد و به‌طور جدی مدافع آزادی و برابری ترک‌ها، کردها، علوی‌ها، ارمنی‌ها و... هستند با خشم دولت ترکیه مواجه شدند. هم‌اکنون رهبران و صدها تن از کادرها و اعضا و هواداران و شهرداران منتخب مردم کرد در زندان‌ها هستند.

سیزده سال پیش و در جریان بهار عربی، جنگ داخلی سوریه آغاز شد. حکومت‌های روسیه و ایران به حمایت از حکومت سوریه برخاستند و ترکیه نیز از گروه‌های مخالف حکومت سوریه که عمدتاً گروه‌های اسلامی هم‌چون داعش، القاعده سوریه، جبهه النصره، هیات تحریر شام و هم‌چنین فراریان ارتش سوریه که تحت نام ارتش آزاد سوریه فعالیت می‌کردند حمایت می‌کند.

از سیزده سال پیش و با آغاز جنگ داخلی سوریه، کردها به‌طور علنی و با شفافیت، مرز سیاسی خود با حکومت مرکزی سوریه و با مخالفین آن روشن کردند و گفتند به‌طور مستقل و بدون این که از سوریه جدا شوند خودمدریتی دموکراتیک اعلام کرد.

یگان‌های مدافع زنان (ی.پ.ژ)

ساختار «تشکیلات خودگردان دموکراتیک شمال و شرق سوریه»

پس از آغاز اعتراض‌های سال ۲۰۱۱ سوریه در شمال و شمال شرق این کشور، سه منطقه اعلام موجودیت کردند به اسم‌های جزیره، فرات و عفرین. این سه منطقه بعدها در شکل مدیریتی آن‌جا به‌عنوان «کانتون» شناخته شد و تبدیل به شش کانتون حسکه، قامشلو، تل ابیض (گری سبی) و عفرین، کوبانی و شهبا شد.

بسیاری از ساکنان این مناطق کرد نیستند و حتی در بخش مناطق کردها اکثریت را ندارند اما سیستم اداره شورایی این مناطق بر مبنای شیوه‌ای است که ابتدا در مناطق «روژآوا» (کردستان سوریه) ایجاد شد.

در سال ۲۰۱۲، پس از خروج نیروهای دولتی مرکزی از استان‌های کردنشین شمال سوریه، این مناطق تحت کنترل نیروهای کرد در آمد. مناطق آزاد شده کانتون خوانده شدند. کانتون یک نوع بخش‌بندی کشوری کوچک است که در این‌جا بخشی از کنفدراسیون‌های دموکراتیک شمال و شرق سوریه به حساب می‌آید.

یکی از این کانتون‌های معروف کنفدراسیون‌های دموکراتیک شمال سوریه کوبانی است که مقاومت ساکنان آن مقابل داعش حمایت و شهرتی جهانی یافت. در آن زمان سیستم سیاسی کردستان سوریه با عنوان خودمدریتی دموکراتیک «روژآوا» شناخته می‌شد.

مبنای روابط اجتماعی و قانونی در «روژآوا» به یک قرارداد اجتماعی مرتبط است و اداره جامعه در «روژآوا»، به شیوه خودمدریتی دموکراتیک و از کوچک‌ترین جوامع محلی آغاز می‌شود.

اما آن‌چه امروز فدراسیون دموکراتیک شمال سوریه و شرق سوریه خوانده می‌شود بر مبنای قراردادی است که از به هم پیوستن سه کانتون جزیره، کوبانی و عفرین ایجاد شد.

در اواسط مارس ۲۰۱۶، هیات‌های هماهنگی خودگردانی‌های دموکراتیک همه کانتون‌های روژاوا (کردستان سوریه) به نمایندگی از کردها، عرب‌ها، آشوری‌ها، و ترکمان‌ها در شهر رمیلان در شمال سوریه جمع شدند. نتیجه این اجتماع، تشکیل یک مجلس موسسان ۳۱ نفره و اعلام تاریخ برای برگزاری اولین انتخابات بود.

برای این مجلس موسسان ریاست مشترک دو نفره یک مرد و یک زن تعیین شد. از آن پس ریاست واحدهای سیاسی همیشه دو نفره است که یک زن و یک مرد را شامل می‌شود. بر اساس قرار داد اجتماعی «روژاوا»، فدراسیون دموکراتیک شمال سوریه خود را متعهد به سه معیار اکولوژیک، دموکراتیک و آزادی زنان می‌داند. منبع جایگاه و حقانیت این فدراسیون به آرای گروه‌ها و اجتماعات مردمی این جغرافیا منوط شده و از راه انتخابات آزاد و دموکراتیک تامین می‌شود. آموزش و به کارگیری تمام زبان‌های موجود در تمام سطوح اجتماعی و سیاسی از دیگر موضوعات مورد تاکید در قرارداد اجتماعی «روژاوا» است. هر کانتون «روژاوا» از کانون‌ها و انجمن‌های محلی، شهرک‌ها و ناحیه‌ها تشکیل می‌شود که آن‌ها هم انتخابات خودشان را دارند. بر اساس آنچه در «روژاوا» اعلام شده است انتخابات متعددی برای اعضای شهرداری‌ها و انجمن‌های محلی و کنگره دموکراتیک خلق‌ها وجود دارد. محدوده جغرافیایی کانتون‌های «روژاوا» شمال و شمال شرق سوریه است که از عفرین تا نزدیکی‌های مرز ابوکمال اعلام شده بود. به باور مدافعان ایده خودگردانی و کنفدرالیسم دموکراتیک این شیوه برای مناطقی که از نظر جغرافیای سیاسی اتحاد ندارد و پراکنده‌اند، بسیار کاربردی‌تر از سیستم‌های تمرکزگرا است، چرا که قادر است عناصر ناهمگن را گردآورد و در ساخت سیاسی مشارکت دهد. اعلام نظام سیاسی خودگردان از سوی کردها با واکنش منفی دولت سوریه و هم‌چنین دولت ترکیه و نیروهای سوری تحت حمایت ترکیه مواجه شد. با این حال، به مرور کردهای سوریه خود را در دو تشکل اصلی یگان‌های مدافع خلق (ی.پ.گ) و یگان‌های مدافع زنان (ی.پ.ژ) سازماندهی کردند. در اوت ۲۰۱۴ نیروهای «ی.پ.گ» در جنگی خونین راهرویی را از قلب مناطق تحت کنترل داعش در سوریه به کوهستان محاصره شده سنجار باز کردند تا ایزدی‌ها و یا یزیدی‌ها را از قتل عام داعش نجات دهند. پیشمرگان بارزانی از مقابل داعش عقب‌نشینی کرده و مردم ایزدی را به حال خود و بی‌دفاع رها کرده بودند اما چریک‌های پ.ک.ک. ی.پ.گ به موقع به داد این مردم بی‌دفاع و محروم رسیدند. یگان‌های مدافع خلق (ی.پ.گ) و یگان‌های مدافع زنان (ی.پ.ژ)، اما بعدها ستون فقرات نیروی بزرگ‌تری شدند که به نیروهای دموکراتیک سوریه (اس.دی.اف) شهرت یافتند.

نیروهای دموکراتیک سوریه ائتلافی از نیروهای کرد، ترکمان، آشوری و عرب است. کردهای سوریه، از همان سال ۲۰۱۲، بارها رسماً و علناً و با صدای بلند اعلام کرده‌اند که قصد جدایی از سوریه را ندارند و درصدد تشکیل یک دولت-ملت کرد نیستند.

فدراسیون شمال سوریه در بیانیه اعلام موجودیت خود گفته است قصد جدایی از سوریه را ندارد. آن‌ها هم‌چنین خود را منتقد جریان‌های ناسیونالیست و ناسیونالیست کرد می‌دانند. تشکیلات خودگردان شمال و شرق سوریه، هم‌چنین بارها تاکید کرده که تنها خواهان دموکراتیک شدن سوریه است. آن‌ها این شیوه مدیریتی را بر اساس روش خودمدیریتی دموکراتیکی تعریف می‌کنند که عبدالله اوجالان (آپو) در «جلد دوم مانیفست تمدن دموکراتیک» پیشنهاد داده است.

مجله اشپیگل سال ۲۰۰۴، عنوان مصاحبه خود با آقای اوجالان را از حرف‌های او برگرفت و نوشت: «خداحافظ دولت کرد». اوجالان می‌گوید سیستم سیاسی پیشنهادی او، یعنی کنفدرالیسم دموکراتیک، ریشه در تاریخ ملت کرد دارد که هرگز دولتی نداشته‌اند. نکته جالب در خصوص اجرای پیشنهاد سیستم سیاسی اوجالان در سوریه این بود که او خود وقتی در دهه هفتاد به ناچار از ترکیه فرار کرد به عفرین در سوریه رفته بود.

اوجالان معتقد است این شکل از خودگردانی می‌تواند الگویی برای خاورمیانه باشد. این نزدیکی به ایده‌های عبدالله اوجالان و هم‌چنین فعالیت حزب اتحاد دموکراتیک در مناطق کردنشین سوریه در سال‌های اولیه اعتراضات سوریه، از جمله دلایلی است که دولت ترکیه به نادرست و البته عمداً ادعا می‌کند نیروهای کرد سوریه و متحدان محلی و منطقه‌ای آن، وابسته به حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) هستند.

اما اداره خودگردانی شمال و شرق سوریه این ادعا را رد می‌کند. سوریه در دهه ۶۰ میلادی سیاست‌هایی را پیش گرفت که به جابه‌جایی اجباری کردها و هم‌چنین تغییر ترکیب جمعیت منتهی شد. این سیاست دولت سوریه به «کمر بند عربی» مشهور است. بنابر این طرح، دولت سوریه شماری از ملت عرب، کلدانی و آشوری را در مناطق کردنشین کشور مستقر کرد. دولت سوریه، هم‌چنین ده‌ها روستا را اشغال و تابعیت ده‌ها هزار نفر از کردها را لغو کرده بود. جمعیت سلب تابعیت‌شدگان بیش از ۱۰۰ هزار نفر تخمین زده می‌شدند.

دولت سوریه در آن زمان با سلب تابعیت از بیش از ۱۰۰ هزار کرد برای آن‌ها «کارت اجانب» صادر می‌کرد. این کارت به‌معنای آن بود که کردهای سوریه اجازه خرید و فروش ملک و اجازه تعمیر خانه و حتی برای بهداشت و بیمه نداشتند. فرزندان این افراد نیز اجازه تحصیل در مدارس دولتی نداشتند و آن‌ها نیز به جای تابعیت کارت دیگری به نام کارت مکتوم دریافت کردند. به‌عبارت دیگر، بسیاری از کردهای سوریه حق شهروندی‌شان سلب و حقوق اجتماعی و سیاسی‌شان نقض شد.

کردهای سوریه زیر این همه فشار و سرکوب و انکار، در مقایسه با کردهای ایران، عراق و ترکیه، در دهه‌های گذشته کم‌تر تاریخچه‌ای از اعتراضات یا تشکیل سازمان‌های منتقد و معترض را دارند.

سال ۲۰۰۴، به دنبال یک مسابقه فوتبال بین تیم قامشلو و دمشق در مناطق کردنشین اعتراضاتی آغاز شد که از جمله معدود دفعاتی بود که کردهای سوریه اعتراض کردند.

سرانجام با شروع اعتراضات در سوریه، بشار اسد، رئیس‌جمهوری این کشور تصمیم به اصلاحاتی گرفت که از جمله آن‌ها اعطای شهروندی به کردهایی است که کارت مکتوم و اجانب داشتند.

در این سال‌ها، نیروهای کرد وارد شهرهای عرب‌نشین هم‌چون رقه که به پایتخت داعش معروف بود شدند و این مناطق را آزاد کردند.

در سال ۱۹۹۳، همکاری دولت و ارتش ترکیه با تروریست‌های داعش برای سقوط کوبانی عواقب خطرناکی برای مردم این منطقه داشت، هزاران تن از مردم کرد کوبانی در این جنگ جان باختند.

سرانجام یگان‌ها مدافع خلق روژآوا، داعش را شکست دادند و به خلافت او پایان دادند. اما هسته‌های داعش، هم‌چنان در منطقه فعال هستند و به دنبال فرصت مناسبی برای حنگ خود هستند. به‌علاوه ده‌ها هزار تن از اسرای داعش در اردوگاه‌های روژآوا نگه داشته می‌شوند که اگر آزاد شوند بلافاصله این نیروهای مسلح خواهند شد.

اکنون در میان آشفتگی بازار سوریه و در حالی که این کشور بعد از سیطره گروه‌های مسلح مخالف حکومت سوریه بر آن، تبدیل به حیات خلوت دولت‌های اسرائیل و ترکیه شده و بخش عمده ظرفیت نظامی آن نابود شده، سناریوهای خطرناکی از جمله درباره احتمال بازگشت داعش به سوریه مطرح می‌گردد. بعد از سقوط دولت سوریه و تحولات اخیر این کشور در سایه مسلط شدن گروه‌های اسلامی متحد در هیات تحریر شام و هم‌زمان آغاز تجاوزات نیروهای مورد حمایت ترکیه به روژآوا، سناریوهایی درباره تلاش‌های گروه تروریستی-جهادی داعش برای بازگشت به این کشور ترسیم شده است.

«مظلوم عبدی» فرمانده کل نیروهای دموکراتیک سوریه «قسد» در تاریخ ۱۲ دسامبر، نسبت به از سرگیری فعالیت‌های داعش در سوریه هشدار داد و گفت: «داعش با بهره‌گیری از تحولات میدانی در سوریه و سرنگونی دولت قبلی، تحرکاتی را برای آغاز فعالیت‌های خود در سوریه انجام داده است و فعالیت‌های آن دیگر محدود به بادیه سوریه نخواهد شد.»

بی‌تردید باید اظهارات فرمانده قسد درباره بازگشت داعش به سوریه را جدی گرفت؛ به ویژه این که وضعیت آشفتگی کنونی سوریه، عرصه مناسبی برای هر نوع بازیگر داخلی و خارجی جهت رسیدن به اهداف خود در این کشور است.

سؤالاتی که در زمینه خطر دوباره داعش برای سوریه مطرح می‌شود، این است که هسته‌های داعش تا چه اندازه در سوریه نفوذ دارند و حاکمان جدید سوریه که برخی از آن‌ها پیش‌تر تقریباً با همان رویکرد داعش می‌جنگیدند، قرار است چگونه در دوره کنونی با داعش تعامل کنند؟ موضع قدرت‌های بین‌المللی برای مبارزه با داعش در سوریه چه خواهد بود و این گروه تروریستی-جهادی چگونه می‌تواند بر نقشه سیاسی قدرت‌های تأثیرگذار در پرونده سوریه موثر باشد.

به گزارش الجزیره، منابع وابسته به گروه‌های مسلح در پایگاه التنف اعلام کردند که در حال حاضر، تعداد عناصر داعش در سوریه به حدود ۱۲۰۰ نفر می‌رسد که در استان‌های حسکه، دیرالزور و حمص مستقر هستند و حدود ۸۰۰ نفر از آن‌ها در منطقه بادیه سوریه فعالیت دارند و در جبل البشری، جبل العمور، اطراف تدمر، السخنه و شمال دیرالزور مستقر شده‌اند. ۴۰۰ تن از عناصر داعش هم در مناطق تحت کنترل نیروهای دموکراتیک سوریه قرار دارند. چند روز قبل هم آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا اعلام کرد که کشورش به شدت نگران تحرکات هسته‌های باقی‌مانده داعش در سوریه بوده و در پی جلوگیری از سازماندهی مجدد این گروه تروریستی بعد از سقوط دولت بشار اسد است.

رسانه‌های غربی هم معتقدند، هرچند که گروه تروریستی-جهادی داعش، رسماً سال‌ها قبل منحل شد، اما ممکن است که از خلاء قدرت در سوریه در سایه سقوط دولت این کشور سوءاستفاده کند و مجدداً به صحنه سوریه برگردد.

در این زمینه، «آن اسکارد» مدیر مرکز بین‌المللی مطالعات افراط‌گرایی خشونت‌آمیز در واشنگتن اعلام کرد که هسته‌های داعش در سوریه هرگز تحرکات تروریستی خود را رها نکردند و حتی بعد از انحلال این گروه تروریستی، فعالیت‌های عناصر باقی‌مانده آن به شکل پراکنده ادامه داشت. در حال حاضر هم عناصر زندانی داعش منتظرند که هسته‌های این گروه جهادی به زندان‌ها حمله کرده و آن‌ها را نجات دهند.

مظلوم عبدی، فرمانده قسد هم در این زمینه گفته که ارتش سوریه وظیفه مقابله با داعش را داشت، اما این ارتش دیگر منحل شده و نمی‌تواند به این مأموریت ادامه دهد. این در حالی است که عناصر باقی‌مانده داعش که قبلاً مخفیانه فعالیت می‌کردند، اکنون بعد از سقوط دولت بشار اسد، در حال علنی کردن تحرکات خود هستند و اطلاعات نشان می‌دهد که آن‌ها قصد دارند به اردوگاه مخوف الهول که خانواده‌های تروریست‌های داعشی آن‌جا زندگی می‌کنند، حمله کنند.

هم‌چنین عبدالرزاق العکیدی یکی از شیوخ قیابیل عربی در سوریه تأکید کرد که سرکردگان تشکیلات تروریستی داعش که در زندان‌های این کشور به سر می‌برند بعد از آزادی به گروهک‌های تروریستی فعال در سوریه پیوسته‌اند.

وی افزود: عراقی‌های مقیم سوریه دیده‌اند که سرکردگان داعش مانند نزهان اللهبی ملقب به ابومحمود از ساکنان استان کرکوک یا ابوقتاده که مسئول بمب‌گذاری‌ها در استان الانبار بوده و دیگر سرکردگان که از سال ۲۰۱۴ تاکنون از انظار عمومی پنهان شده بودند به‌صورت ناگهانی در میان گروهک‌های تروریستی در سوریه ظاهر شده‌اند.

العكیدی اضافه کرد: عراقی‌های مقیم سوریه دیده‌اند که این افراد از زندان غویران، اردوگاه الهول و دیگر زندان‌های سوریه با هماهنگی نیروهای قسد، آمریکا و ترکیه آزاد شده‌اند. سرکردگان تروریستی که از عراق فرار کرده‌اند اینک در سوریه آزاد هستند.

اردوگاه الهول

الهول، در شمال شرقی سوریه، بزرگ‌ترین اردوگاه آوارگان سوریه است. این اردوگاه ابتدا حدود ۳۰ سال پیش به‌عنوان یک اردوگاه پناهندگان برای عراقی‌هایی که در طول جنگ خلیج فارس از مرز به سوریه گریخته بودند تأسیس و بعداً پس از تهاجم آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳ بازگشایی شد. در دوره قدرت داعش در عراق و سوریه این گروه اردوگاه الهول را برای اسکان اسرا مورد استفاده قرار داد. امروز در کمپ الهول حدود ۵۶۰۰۰ نفر از جمله آواره‌های سوری و عراقی زندگی می‌کنند که برخی از آن‌ها با داعش ارتباط دارند. حدود ۷۰ درصد جمعیت الهول زیر ۱۸ سال و بخش قابل توجهی زیر ۱۲ سال سن دارند. جمعیت این کمپ تقریباً به عراقی‌ها (۴۸ درصد)، سوری‌ها (۳۷ درصد) و افرادی از کشورهای دیگر (۱۵ درصد) تقسیم می‌شود.

این کمپ پر ازدحام اینک توسط اداره خودگردان کردستان کنترل می‌شود و کم‌تر از ۱۰ کیلومتر با مرز عراق فاصله دارد. بیش‌تر ساکنان الهول افراد وابسته به داعش هستند که در روزهای مرگ این گروه در مارس ۲۰۱۹ از سوریه گریختند یا تسلیم شدند. از آن زمان، کردهای سوریه و سازمان ملل متحد بارها از دولت‌های خارجی خواسته‌اند تا اتباع خود را به کشورشان بازگردانند، اما کشورهای مختلف از ترس این‌که این اتباع به تهدیدی امنیتی برای کشورشان تبدیل شوند چندان با جدیت این مسئله را دنبال نمی‌کنند.

در ژانویه سال ۲۰۲۲، داعش به زندان السینا حمله کرد. نبرد ۱۰ روزه بر سر زندان السینا در حسکه سوریه - یکی از ۲۷ بازداشتگاه داعش که توسط نیروهای سوریه دموکراتیک به رهبری کردها محافظت می‌شود - ترس از ظهور مجدد داعش را زنده کرد. شبه‌نظامیان داعش این حمله را به امید آزادی داعشیان زندانی آغاز کردند. در این حمله حدود ۵۰۰ نفر از جمله زندانیان، کارکنان زندان و غیرنظامیان کشته شدند.

در ۲۸ مارس ۲۰۲۲، شبه‌نظامیان داعش در داخل کمپ الهول با استفاده از نارنجک‌های راکتی و سلاح‌های سبک به نیروهای امنیتی اردوگاه حمله کردند. در این حمله چهار نفر کشته شدند. پس از آن، ابو عمر المهاجر، سخن‌گوی داعش، در یک بیانیه صوتی در ۱۷ آوریل تهدید به حملات بیش‌تر به الهول کرد. در دسامبر ۲۰۲۲، داعش به یک مجتمع امنیتی نیروهای دموکراتیک سوریه در رقه حمله کرد و چندین نگهبان را به امید آزادی زندانیان سطح بالا کشت.

این حملات زنگ خطر را برای کلیه زندان‌ها و کمپ‌هایی که نیروهای داعشی در آن نگاه‌داری می‌شوند به صدا در آورد. اینک یکی از مهم‌ترین نگرانی‌های مردم منطقه و کشورهای منطقه این است که درهای اردوگاه الهول به واسطه یک حمله از داخل و یا خارج این کمپ باز و تعداد زیادی از اعضای داعش از این اردوگاه آزاد و نیروهای داعش جان تازه‌ای بگیرند.

نگرانی دیگری که در مورد این اردوگاه وجود دارد این است که نیروهای وابسته به داعش در این کمپ مدام در حال افزایش قدرت خود هستند و تلاش دارند تا ایدئولوژی داعش را گسترش دهند و اردوگاه را یکپارچه طرفدار داعش کنند

عامل دیگری که لزوم رسیدگی جدی به اردوگاه الهول را مطرح می‌کند جنایاتی است که در درون این اردوگاه در جریان است. حدود ۸۰۰۰ زن در این اردوگاه جهادی، همسر یا بیوه جنگ‌جویان داعش هستند و پلیس مذهبی حسبه را تأسیس کرده‌اند تا قوانین افراطی سلفی را بر بقیه اردوگاه تحمیل کنند. آن‌ها دادگاه‌های خود را تأسیس و به نوعی خود خلافت داعش را در داخل مرزهای اردوگاه احیا کرده‌اند و با خاطیان برخورد و حتی گاهی حکم اعدام متخلفان را اجرا می‌کنند.

زکی آکیل، سیاستمدار معروف ترکیه با بیان این‌که دولت ترکیه سال‌ها است که می‌گوید «کردها هرگز جایگاهی نخواهند داشت» و برای رسیدن به این هدف دست به هر کاری زده است، گفت: «کردها و اداره خودمديريتي طرفدار راه‌حل صلح‌آمیز و دموکراتیک در سوریه هستند. اما هنوز مشخص نیست سایر قوا چه موضعی اتخاذ خواهند کرد.»

زکی آکیل، سیاستمدار تحولات سوریه، وضعیت کردها و نقش مخرب دولت ترکیه را ارزیابی کرد:

«خیلی سخت است که از قبل در مورد این که سوریه چه شکل‌گیری سیاسی خواهد داشت، صحبت کرد. صلح دائمی تنها در صورتی امکان‌پذیر است که همه مردم، باورداشته‌ها و به ویژه زنان به حقوق خود دست یابند. یک سیستم بیش از حد متمرکز و سفت و سخت دولت-ملت برای سال‌ها اجرا شد. یک دوره جنگ داخلی و تحولات رخ داد. اگر آسیب‌های شدید و اعمال وحشیانه به‌طور آگاهانه مورد مذاقه قرار داده نشود، پیش‌قضاوت‌ها و گسست‌های موجود را در عرصه سیاسی منعکس خواهد کرد. جبهه‌های انتقام، فرهنگ زندگی مشترک را تهدید خواهد کرد.

به‌نظر می‌رسد ترکیه و اسرائیل، از بزرگ‌ترین موانع راه‌حل سیاسی در سوریه هستند. کسانی که در گذشته صدها هزار نفر را به قتل رسانده‌اند، اکنون نمی‌جنگند، اما اردوغان مصرانه جنگ را تحمیل کرده و گسترش می‌دهد. او به اصطلاح ارتش ملی سوریه (SNA) را مجبور به حمله به مناطق کردستان و ادارات دموکراتیک می‌کند. تلاش می‌کند کردها را از روند سیاسی و جغرافیایی خارج کند و حق حیات را از آن‌ها سلب کند.

رهبری و نیروهای هیات تحریر شام، هرگز به آزادی و برابری و دموکراسی باور ندارد و فعلاً ادای دموکراسی را درمی‌آورند تا موقعیت خود در حاکمیت سوریه تثبیت کنند. اما به‌نظر می‌رسد این افکار ارتجاعی این گروه و عملکردهای گذشته آن‌ها و این که قبلاً این گروه از سوی سازمان ملل متحد و آمریکا و اتحادیه اروپا و حتی ترکیه به‌عنوان تروریست معرفی شده، ابداً امر این دولت‌ها و نهادهای بین‌المللی نیست! چرا که اگر دیروز از جنگ داخلی سوریه سود می‌بردند اکنون به نوع دیگری از جمله بازسازی سوریه، سود خود را ببرند حال در این میان باز هم چه‌قدر انسان قربانی خواهد شد و این که سرنوشت مردم زخم‌خورده سوریه و مرد کرد روژاوا به کجا خواهد رسید بستگی به مبارزه خود مردم سوریه و حامیان بین‌المللی آن‌ها و جنبش‌های آزادی‌خواه و برابری‌طلب از یک سو و حکومت‌ها از سوی دیگر دارد.

گروه‌های سوریه‌ای وابسته به ترکیه، هیچ مشکل مهمات، ارتباطی و لجستیکی ندارند. ارتش ترکیه همه نیازهای آن‌ها را فراهم می‌کند و شخصاً جنگ را هدایت می‌کند. پشتیبانی هوایی موثر ارائه می‌دهد. این خود دولت ترکیه است که آن‌ها را تشویق به حمله به این مناطق کرده است. در چنین شرایطی، تهدید داعش بسیار جدی است. آن‌ها با بهره‌گیری از حوادث اخیر سوریه و شکاف‌های به‌وجود آمده فعال می‌شوند. مبارزه‌ای که سال‌ها به طول انجامید و نتایج مثبت به دست آمده در خطر به هدر رفتن کامل است.

تعداد اعضای سابق داعش در ارتش ملی سوریه SNA زیاد است. برخی از آن‌ها نیز به هیات تحریر شام HTS پیوستند. یارگیری دایمی بین این گروه‌های اسلامی وجود دارد. آن‌ها هم‌چنین تحت تاثیر کسانی که از نظر فکری به آن‌ها نزدیک بودند تشویق می‌شوند. علاوه بر این، اکنون تمرکز و اولویت نیروها متفاوت است. به‌عنوان مثال، نیروهای دموکراتیک سوریه مورد حمله شدید قرار گرفته است. در یک جغرافیای وسیع‌تری احاطه شده است. دولت ترکیه و SNA تحت کنترلش دائماً از آن سوءاستفاده می‌کنند. آن‌ها برای حفظ قدرت و دفاع از قلمرو خود باید موقعیت خود را تغییر دهند.

نگرش ترکیه همه چیز را در روژاوا، شمال و شرق سوریه به خطر می‌اندازد. خطر و تهدیدی وجود دارد که طبیعتاً باید جهان متمدن و آزادی‌خواه را نگران کند و باید با جدیت بیشتری به آن پرداخته شود. ترکیه در واقع می‌خواهد که داعشی‌ها بیرون باشند، نه در زندان و یا اردوگاه‌ها. در میان SNA که او فرماندهی می‌کند، صدها عضو داعش وجود دارد. با این وجود، این گروه‌های تبه‌کار همواره توسط نهادهای امنیتی ترکیه علیه مردم کرد تحریک می‌شوند. برای جلوگیری از خونریزی بیش از حد و آسیب به مردم تلاش‌هایی برای آتش‌بس صورت گرفت تا این که بر اساس توافق، هر دو طرف نیروهای مسلح خود را از شهر خارج کنند و مردم به اداره خود ادامه دهند. طبق توافق، شورای نظامی منبج عقب‌نشینی کرد، اما تبه‌کارانی که با حمایت ترکیه وارد شهر شده بودند شهر را ترک نکردند و به توافق‌نامه اهمیتی ندادند. صحبت از میانجی‌گری آمریکا شده است، اما آن‌ها هم در این مورد موثر عمل نکردند.

ترکیه تهدیدی جدی برای استقرار نظام دموکراتیک در سوریه است. افکار و ایدئولوژی و سیاست‌های جنگ‌طلبانه اردوغان با گروه‌های اسلامی سوریه تفاوتی ندارد. او هم‌چنین ممکن است باز هم با داعش توافق کند. داعشی‌های زندانی از زندان‌های سوریه و حتی ترکیه آزاد شدند. او در تلاش است تا سوریه را تحت کنترل خود درآورد و سیستم دموکراتیک روژاوا را از بین ببرد.

در واقع دولت فعلی سوریه و ترکیه می‌خواهند روژاوا را به‌طور کامل حذف کند. همان‌طور که یک پاکسازی اثنیکی بزرگ در عفرین انجام داد، هدف دولت ترکیه در سایر مناطق نیز همان است.

مسئله کرد، از زمان تاسیس جمهوری ترکیه، مطرح بوده است و این مسئله، هزینه‌های زیادی برای میلیون‌ها مردم کرد به‌همراه داشته و خسارات جانی زیادی به بار آورده است. در طول یک قرن، وجود کردها انکار شده، زبان و فرهنگ آن‌ها ممنوع شده و آن‌ها مورد آسیمیلیاسیون قرار گرفته‌اند. شخصیت‌ها و نیروهایی که به این امر اعتراض می‌کنند و به دنبال حقوق سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و انسانی خود هستند، تروریست، تجزیه‌طلب و دشمن معرفی می‌شوند. اردوغان ظاهراً روند صلح را آغاز کرده بود. سال‌ها مذاکره با امرالی صورت گرفت.

اردوغان هنگام برگزاری جشن زبان ترکی می‌گوید: «زبان مادری مردم به اندازه شیر مادرشان حلال است.» در حالی که در نظر آن‌ها برعکس «زبان مادری مردم کرد به اندازه شیر مادرشان حرام است.» تحصیل، هویت و فرهنگ به زبان مادری حاصل وجود آن یک خلق است، به‌عبارت دیگر حق طبیعی آن‌هاست. طبیعتاً همه ملیت‌های جهان بشری، حق دارند به زبان خود صحبت کرده و بنویسند و آن را توسعه دهند. اما این حقوق هرگز به مردم کرده تنها در ترکیه، بلکه در ایران نیز داده نشده است.

اردوغان، هرگونه سیاستی به افکار ارتجاعی‌اش می‌رسد به مردم ترک و کرد تحمیل می‌کند. باغچلی رهبر حزب فاشیستی «حرکت ملی» و شریک سیاسی اردوغان هر طور که می‌خواهد به همه به‌ویژه به مردم توهین می‌کند حزبش حرکت‌های فاشیستی در جامعه را سازمان‌دهی و اجرا می‌کند. گرگ‌های خاکستری، سازمان جوانان همین حزب است.

در قوانین ترکیه تأکید دارند: «ترکیه مال ترک‌هاست.» اما گفته نشده: «این کشور متعلق به مردم ساکن در ترکیه است.» ماده شهروندی در قانون اساسی ترکیه مختص «ترک‌هاست.» اردوغان تغییرات زیادی در قانون اساسی ایجاد کرد. اما این تعریف شهروندی را تغییر نداد؟ حالا شهردار اسن‌یورت استانبول

را به خاطر ملاقات با رمزی کارتال و کردها به زندان انداختند و گفتند: «او با افراد مختلفی رابطه دارد. به همین دلیل جدایی طلب و تروریست است.» دولت بلافاصله به جای او، یک قیم تعیین کرد. دولت ترکیه این سیاست سرکوبگرانه خود را در اغلب شهرداری‌های شهرهای کردنشین ترکیه پیاده شده است.

باغچلی ریاکارانه می‌گوید «اوجالان نباید در مجلس اعلام کند که سازمانش را منحل کرده است.» عبدالله اوجالان که ۲۶ سال است در جزیره امرالی زندانی است و حتی ملاقات‌های او با وکلا و خانواده‌اش را نیز به بهانه‌های واهی، ماه‌ها و سال‌ها ممنوع می‌کنند. دولت ترکیه به ریاست رجب طیب اردوغان و شرکایش مانند باغچلی، همواره علیه مردم کرد و احزاب و نهادهای مدافع خلق کرد، توطئه‌چینی و پرونده‌سازی می‌کنند و جنگ روانی در جامعه ترکیه راه می‌اندازند. دولت ترکیه، آزادی‌های فردی و جمعی را در سراسر ترکیه محدود کرده و سانسور شدید برقرار کرده است و...

در حالی که بخش فارسی شبکه دولتی تی‌آرتی ترکیه روز سه‌شنبه، ۱۷ دسامبر-۲۷ آذر، به‌طور رسمی آغاز به کار کرد. زاهد سوباجی، مدیرکل تی‌آرتی، در مراسم افتتاحیه این شبکه اعلام کرد که بخش فارسی با شعار «هر انسان یک جهان، هر خبر یک روایت» تاسیس شده است. او تأکید کرده که این شبکه نقشی مهم در توسعه ارتباطات بین ترک‌ها و فارسی‌زبانان ایفا خواهد کرد.

در وبسایت تی‌آرتی فارسی، هدف این شبکه فارسی‌زبان را ارائه «محتوای خبری دقیق»، «جامع» و «بی‌طرفانه» برای بیش از ۱۳۰ میلیون فارسی‌زبان در سراسر جهان عنوان کرده است.

سوباجی پیش‌تر ولی در سخنانی جنجال‌برانگیز اهداف راه‌اندازی تی‌آرای فارسی را «آشفته کردن اوضاع ایران» اعلام کرده بود. این اظهارات با واکنش‌های تند سیاسی و رسانه‌ای در ایران مواجه شد که تعدیل مواضع سوباجی را به‌دنبال داشت. اکنون افتتاح تی‌آرتی فارسی، به‌ویژه پس از سقوط حکومت بشار اسد و افزایش نفوذ ترکیه در سوریه و منطقه، ابهامات جدیدی درباره اهداف واقعی این رسانه ایجاد کرده است.

در مراسم افتتاحیه، مدیرکل تی‌آرتی اعلام کرده است که ما با زبان فارسی و توجه به پیوندهای مشترک فرهنگی، درصدد تقویت ارتباط بین‌الملل هستیم. از مقامات ترکیه باید پرسید که چرا سیاست «پیوندهای مشترک فرهنگی»شان در مورد مردم کرد ترکیه صدق نمی‌کند؟!

در نتیجه‌گیری می‌توانیم تأکید کنیم که با همه تفاسیر بالا، متوجه می‌شویم بعد از به هم ریختن اوضاع سوریه به دنبال سقوط دولت این کشور و روی کار آمدن گروه‌های مسلحی که استراتژی مشخصی برای اداره کشور از خود نشان نداده‌اند و حتی قدرت نظامی مستقل جهت محافظت از سوریه را هم ندارند، سناریوهای مختلفی از جمله از سوی دولت‌های اسرائیل و ترکیه در جریان است. در این میان، سناریوی بازگشت داعش به سوریه یک سناریوی محتمل بوده و دور از ذهن نیست؛ به ویژه این که دولت اسرائیل، با بمباران‌های مداوم مراکز نظامی سوریه، عملاً سلاحی برای سوریه جهت مقابله با هر تهدیدی باقی نگذاشته است.

بشار اسد در ۸ دسامبر، پس از یک عملیات نظامی سریع توسط نیروهای اسلامی مخالف مستقر در ادلب، به روسیه گریخت و جنگ داخلی سوریه که بیش از ۱۳ سال به طول انجامیده بود، به پایان رسید. اما آیا این تحول، به معنای واقعی جنگ داخلی سوریه را پایان خواهد داد و یا به نوع دیگری ادامه خواهد یافت؟ تمام اعضای این کابینه جدید سوریه را مردان سنی‌مذهب تشکیل می‌دهند، اما سوریه کشوری با تنوع مذهبی و ملی گسترده است. اکثریت جمعیت ۲۴ میلیونی سوریه را سنی‌ها تشکیل می‌دهند و علویان با ۱۰ تا ۱۳ درصد از جمعیت، بزرگ‌ترین اقلیت مذهبی این کشور به شمار می‌روند. علاوه بر علویان، کردها، مسیحیان، دروزی‌ها و دیگر ملیت‌ها و ادیان نیز بخشی از ترکیب اجتماعی و فرهنگی سوریه را تشکیل می‌دهند.

آیا سوریه جدید، قانون اساسی مدنی برابر برای همه مردم از ملیت‌ها و مذاهب و مختلف خواهد داشت و آزادی‌های فردی و جمعی برقرار خواهد شد یا خیر. حال آمریکا، اسرائیل، ترکیه و... در سوریه تا کجا پیش خواهند رفت؟ آیا مردم جنگ‌زده و زخم‌خورده سوریه باز هم از چاله‌ای درنیامده به چاه دیگری سقوط خواهند کرد؟ اردوغان مراقب است که با اسرائیل و آمریکا سازگار باشد.

در هر صورت باید منتظر تحولات آینده سوریه باشیم، به ویژه این که ببینیم تجاوزات و جاه‌طلبی‌های اسرائیل و ترکیه در سوریه تا کجا ادامه دارد و به چه سمت و سویی می‌رود.

ضمیمه:

فرماندهی نیروهای سوریه دموکراتیک (ق س د): جنگ کوبانی جنگ پیروزی بزرگ خواهد بود

در ابتدای این بیانیه آمده است: «علی‌رغم همه تلاش‌های ائتلاف بین‌المللی و ایالات متحده آمریکا برای کاهش تنش و اعلام آتش‌بس در منبج و تمامی مناطق ما، دولت اشغالگر ترکیه و تبه‌کارانش از این تصمیم تبعیت نکرده و حملات خود به جبهه جنوب کوبانی در قره‌قوزاق و سد تشرین را ادامه می‌دهند. ارتش اشغالگر ترکیه روز ۱۸ دسامبر حمله همه‌جانبه‌ای به خط سد تشرین آغاز کرد. درگیری‌های شدیدی تا ساعات غروب ادامه داشت و نیروهای ما توانستند تمامی حملات را شکست دهند. علاوه بر این، بسیاری از مناطق شهر کوبانی توسط پهپادهای ترکیه اشغالگر بمباران شد. از سوی دیگر تحرکات ارتش ترکیه در منطقه پرسوس ادامه دارد و تانک‌ها و خودروهای زرهی خود را در مرز شمال کوبانی و غرب قره‌قوزاق مستقر می‌کنند.

فرماندهی نیروهای دموکراتیک سوریه با بیان این‌که به عنوان نیروهای سوریه دموکراتیک بر اهمیت توقف درگیری، توقف همه عملیات نظامی و حل همه مشکلات از طریق گفت‌وگو تأکید می‌کند، گفت: «اما در عین حال در برابر هرگونه حمله و هدف قرار دادن مردم و مناطق ما؛ ما نیز بی‌پاسخ نخواهیم ماند. هم‌چنین تأکید می‌کنیم که تلاش اشغالگران ترکیه و تبه‌کارانش برای حمله به کوبانی قابل قبول نخواهد بود و نیروهای ما با تمام قدرت در برابر آن مقاومت خواهند کرد. به یمن مقاومت قهرمانانه نیروهای ق س د و مردم ما، کوبانی به چاهی برای نیروهای اشغالگر تبدیل خواهد شد که خروج از آن دشوار خواهد بود.

«جنگ کوبانی، جنگ پیروزی بزرگ خواهد بود»

بنابراین، ما قبل از هر چیز به مردم خود اطمینان می‌دهیم که نیروهای ما و مردم گرانقدر ما در کوبانی تنها مقاومت نخواهند کرد. جنگ کوبانی، جنگ پیروزی بزرگ خواهد بود. روحیه قهرمانی که نیروهای ما به مدت یک هفته در اطراف قره‌قوزاق و سد تشرین از خود نشان دادند، بارزترین نشانه پیروزی مقاومت کوبانی است. ما از مشارکت فعال مردم کوبانی در صفوف مقاومت استقبال می‌کنیم. هم‌چنین از همه مردم کوبانی می‌خواهیم که اسلحه به دست گرفته و در کنار مبارزان خود در خط مقدم بایستند. ما با هم، هر روستای کوبانی و هر گوشه از کوبانی را قلعه مقاومت خواهیم ساخت. باید بدانیم که تنها راه پیروزی، راه زندگی آزاد و با عزت، مقاومت است. ما به مردم کوبانی خود و همه مردم شمال و شرق سوریه می‌گوییم که شما تنها نیستید، امروز وجدان بشریت و جهان در همه جا با شماست. ما می‌بینیم که واکنش‌های بین‌المللی قبل از حمله بزرگ آغاز شده است و اطمینان می‌دهیم که تمام جهان شاهد اقدام قهرمانانه شما خواهد بود.»

در پایان این بیانیه آمده است: «ما به عنوان نیروهای سوریه دموکراتیک موضع مثبت خود را در خصوص تصمیم نشست عقبه در مورد تعلیق عملیات نظامی برای سوریه تأیید کرده‌ایم و هم‌چنین از تلاش‌های متحدان خود در ائتلاف بین‌المللی تشکر می‌کنیم که برای آشکار شدن موضع قاطع‌تر و روشن‌تر جهت جلوگیری از حملات دولت ترکیه و مزدورانش تلاش می‌کنند. ما از کشورهای عربی و مردم عرب با همه اجزای آن می‌خواهیم بدانند که بزرگ‌ترین تهدید برای وحدت و امنیت خاک سوریه، دولت ترکیه است. امروز همه می‌بینند که دولت اشغالگر ترکیه با بهانه‌های واهی سعی در اشغال بیش‌تر خاک سوریه دارد. ما از همه کسانی که دغدغه یکپارچگی و تمامیت ارضی سوریه را دارند می‌خواهیم مواضع شفاف‌تری در برابر حملات دولت ترکیه و مزدورانش نشان دهند.»